

erkendte, at det vilde være en betydelig Hjælp og en betydelig Støtte for Bedkommende. Jeg skal nu kun give Forslaget min varmeste anbefaling. Der er mellem det Forslag, som blev indbragt af mig i forrige Samling, og det Forslag, som det ærede Medlem har indbragt, nogen Forskel, idet det af mig indbragte Forslag gik ud paa, at Statskassen skulde tilskyde hele Gælden, at Statskassen skulde dække hele Laanet, medens det ærede Medlems Forslag gaar ud paa, at Kreditforeningernes Reservesfond skal betale noget. Jeg skal i Anledning deraf henholde mig til mine Udtalelser, den Gang jeg i sin Tid forelagde Forslaget, ved hvilken Lejlighed jeg netop omtalte, at der muligvis kunde være Grund til at komme det Krav i Møde, som der var hos Husmændene paa at faa dette Forhold ordnet, og jeg henbiste til, at man muligvis kunde ordne det saaledes, at Statskassen tilskød noget og Reservesfonden noget, og at Afviklingstiden, som nu er 45 Aar, blev udstrakt noget, og at vi saaledes muligvis ad alle disse 3 Veje kunde naa til Maalet. Men naar jeg forelagde Forslaget saaledes, som jeg gjorde, var det, fordi det for Udenforstaaende og for dem, som ikke kunne komme fuldtændig til Bunds i denne Sag, kan stille sig noget tvivlsomt, saaledes at man ikke selv kunde foreslaa det, men kun kunde henstille disse Tanker til det eventuelle Udvalgs Drøftelse. § 5 i Loven af 28de Maj foreskriver jo, at Indenrigsministeren under visse Forhold kan sætte Foreningen under Administration, og da Medlemmerne af Foreningen selv ere Garanter, vil det være en meget vanskelig Sag at svække Reservesfonden, og derfor vilde jeg ikke foreslaa dette, men henstille til Udvalget at foreslaa det. Paa noget lignende Maaade forholder det sig med Hensyn til Afviklingsforholdene, idet en Udvidelse af denne Arrække jo kunde bevirke, at de, som have Prioriteter i Ejendommene, bagefter kunne føle sig brøstholdne derved og muligvis af den Grund berede Vanskeligheder; det er kun disse Bemærkninger, jeg har fundet Anledning til at knytte hertil, idet jeg iøvrigt paa det varmeste skal anbefale dette Lovforslag til de ærede Medlemmers Velvilje.

Bem: Da et lignende Lovforslag var fremme i Fjor, tillod jeg mig ganske kort at anbefale det, idet jeg gik ud fra, at denne Klasse Kreditforeningsinteressenter, Husmændene i Danmark, ogsaa burde faa Del i Konverteringens Goder. Det drejer sig jo om 20,000 Husmænd, som ere Interessenter, og som have taget Laan i de 2 Husmands-

kreditforeninger, men hvis Ydelse af Renter og Afdrag var $5\frac{1}{2}$ pCt. Da nu de andre Kreditforeninger have konverteret, og Staten er gaaet i Spidsen derfor, er det rimeligt, at disse 20,000 Husmænds Byrder blive lettede saaledes, at de ikke skulde blive ved i et Tidrum af 7 Aar og deromkring at betale den Ydelse. Det er ogsaa blevet anerkendt fra Regeringens Side i det Forslag, som den højtærede Indenrigsminister omtalte, at han havde forelagt i Landstinget under 4de Oktober 1887, og der havde den ærede Minister i Motiverne udtalt, at det var under Hensyn til de nuværende gunstige Pengeforhold ubilligt, at der skulde gives $5\frac{1}{2}$ pCt. af Interessenterne i Husmandskreditforeningen, idet man, da vi fik Loven af 28de Maj 1880 gik ud fra, at man kunde stille dem paa lignende Vilkaar med andre Kreditforeninger, men de andre have ikke ydet over 5 pCt. i det hele. Det er anerkendt fra Regeringens Side og vistnok fra alle Sider, at der burde gøres noget, og selv om disse tvende Kreditforeninger senere selv have konverteret ved Optagelse af Laan hos Landmandsbanken, og selv om det er en god Forretning, de have gjort, tror jeg dog, der kunde være Anledning til yderligere at komme dem til Hjælp. Jeg tillod mig i Fjor at anbefale, at det kunde ske, helst paa 3 Aaader, nemlig saaledes at Staten tilskød noget, noget blev tilskudt af Reservesfonden, og at Afdragstiden kunde forlænges til noget som 5 Aar eller lignende. Jeg har ikke forandret Ansættelse siden i Fjor; jeg tror, at det er heldigt, Lovforslaget gaar ud paa, at Staten skal tilskyde en vis Del, og at Reservesfonden ogsaa skal tilskyde sin Del. Saaledes vil for Husmandskreditforeningen i Sjælland Tilskudet af Reservesfonden efter det foreliggende Forslag blive 250,000 Kr. men da denne Forenings Reservesfond er 558,400 Kr., vil Restbeløbet af Reservesfonden blive 308,000 Kr. Da den udlaaente Kapital udgør 22,287,800 Kr., vil Reservesfonden saaledes blive nedbragt til $1\frac{1}{2}$ pCt. af Foreningens Gæld. For Østifternes Husmandskreditforenings Vedkommende stiller Forholdet sig saaledes: Reservesfonden er der forholdsvis noget mindre, idet den kun andrager 144,758 Kr., den udlaaente Kapital udgør 6,269,250 Kr., og hvis man fra de 144,758 Kr. drager 76,800 Kr., bliver der kun ca. 68,000 Kr. til Rest, hvilket altsaa bliver $1\frac{1}{2}$ pCt. af Foreningens Gæld. Herved kommer man jo lovlig langt ned; thi naar Statutterne bestemme en Minimumsgrænse af 1 pCt. for Reservesfonden, og denne nu gaar ned til $1\frac{1}{2}$ pCt., er der jo her ikke meget at løbe paa lige overfor mulige Tab,